

Posudek vedoucího bakalářské práce Hany Weiserové

Vstupní úroveň tlumočnických a jazykových dovedností tlumočnicků znakového jazyka

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta; Ústav českého jazyka a teorie komunikace

Kol. Weiserová se rozhodla ve své práci popsat požadavky na jazykové kompetence a tlumočnické dovednosti tlumočnicků znakového jazyka, které jsou v současné době a za současné situace na tlumočnicka v České republice kladeny. Jedná se o téma i v evropském měřítku velmi aktuální, avšak zatím nepříliš rozpracované. Sl. Weiserová se ve své práci tématem zabývá na obecné úrovni a to z perspektivy nejen České republiky, ale i dalších evropských zemí. Pro zpracování tématu používá maximum dostupných materiálů domácích, ale i zahraničních.

Teoretická část práce je zpracována velmi přehledně a srozumitelně. Hlavním přínosem práce je návrh podoby testu, který má revidovat úroveň jazykových kompetencí a tlumočnických dovedností profesionálů v oblasti tlumočení. Jedná se o velmi náročný úkol, kterým se v současné době zabývají týmy odborníků ve většině tlumočnických organizací nejen v Evropě, ale i např. v USA. V České republice první dokument zpracovávající tento problém vytvořila ve spolupráci s odborníky Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. S tímto dokumentem, stejně jako pracovní verzí podobného dokumentu vzniklého o rok později v Evropském fóru tlumočnicků znakového jazyka (EFSLI), diplomantka pracuje. Dokazuje tak schopnosti vyhledávat a následně správným způsobem pracovat s dostupnými zdroji a podrobovat ho konstruktivní kritice.

Jedná se o velmi široké a velmi náročné téma, z toho důvodu se po konzultaci s vedoucím práce sl. Weiserová rozhodla zaměřit se pouze na situaci slyšících tlumočnicků. V průběhu práce autorka pravidelně konzultovala jednotlivé kroky nejen s vyučujícím tlumočnického modulu a vedoucím své práce, ale i s mnoha odborníky na testování jazykových úrovní, tlumočení a vytváření standardizovaných testů. To se v práci také odráží. Test sice není zdaleka ve finální podobě použitelný k testování tlumočnicků, to však ani nebylo cílem práce. Byl vytvářen test, který stavěl na základech dostupných materiálů, konzultací s odborníky na dané téma a rodilými mluvčími. V průběhu zpracování testu diplomantka narážela na mnoho problémů, které v práci popisuje a tím upozorňuje na možná úskalí i pro budoucí zpracovatele.

Na základě práce potvrdila nutnost na podobných úkolech spolupracovat mimo jiné i s lingvisty českého znakového jazyka, a se zkušenými tlumočnickými českého znakového jazyka. Ukázalo se, že je nutné nejdříve velmi pečlivě zpracovat jazykové úrovně pro oba pracovní jazyky, přičemž velké rezervy jsou ve zpracování úrovní především českého znakového jazyka. V tomto ohledu je nenahraditelná spolupráce se zkušenými neslyšícími lektory českého znakového jazyka. Všechny stávající dokumenty jsou stále jen prvním drobným krůčkem na dlouhé cestě za vytvořením standardizovaných testů pro tlumočnický znakového jazyka.

Z práce jasně vyplývá, že při zpracování testů tlumočnických dovedností je zapotřebí, aby se také české tlumočnické organizace, které můžeme vnímat jako jedny ze vzdělavatelů tlumočnicků, a organizace neslyšících, jako sdružovatelé klientů tlumočnických služeb, domluvily, jaké jsou základní požadavky na tlumočnický kladené.

Protože jsme velmi intenzivně spolupracovali, mám jen několik málo spíše shrnujících otázek, prosím o jejich velmi stručné zodpovězení.

1. Co podle vás je největší úskalí snah o testování tlumočnicků a standardizace testování jazykových kompetencí a tlumočnických dovedností českých tlumočnicků?
2. Čím vás nejvíce inspirovaly dokumenty zabývající se tématem testování v zahraničí?
3. Co je pro nás v České republice dobré východisko pro vytvoření kvalitního testování (co je naším „želízkem v ohni“)?
4. Jakým způsobem naložíte s rozpracovaným tématem ve formě vaší bakalářské práce?

Závěr:

Bakalářská práce splňuje požadavky na bakalářské práce kladené a může být podkladem k obhajobě.

Práci hodnotím stupněm výborně. O definitivní klasifikaci rozhodne vlastní průběh obhajoby.

6. září 2012

Mgr. Naďa Dingová